СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	D8 Право
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Правознавство»
Курс, семестр	1 курс, 1-2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 9,5 Загальна кількість годин – 285, із яких: лекцій – 48 год., семінарських занять – 48 год. Форма семестрового контролю – залік, екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Сергій ГЛАДКИЙ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри підприємництва і права; Контакти: каб. 483 (навчальний корпус №4) e-mail: serhii.hladkyi@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/gladkyy-sergiy-oleksandrovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна вивчається на першому році навчання першого (бакалаврського) освітнього рівня, є вихідною і не потребує обов'язкового попереднього вивчення освітніх компонентів.
Компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної

	цінності, розуміння її правової природи. СК 5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
Програмні результати навчання	ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права. ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійній діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, уміння управляти конфліктами, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у засіданнях студентського наукового гуртка, круглих столах, громадських заходах тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння здобувачами вищої освіти понятійно-категоріального апарату, основних ідей і положень теорії держави і права як теоретико-методологічної бази вивчення галузевих і прикладних юридичних наук, розвиток їх правової свідомості та формування правової культури.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і метод теорії держави і права
Тема 2. Походження держави і права
Тема 3. Поняття і функції держави
Тема 4. Форма держави
Тема 5. Механізм держави
Тема 6. Держава та особа
Тема 7. Громадянське суспільство, політична система і держава
Тема 8. Демократична держава. Правова держава. Соціальна держава
Тема 9. Поняття і сутність права
Тема 10. Правове регулювання суспільних відносин
Тема 11. Формування права та його джерела
Тема 12. Принципи права
Тема 13. Норми права
Тема 14. Нормативно-правові акти
Тема 15. Система права

Тема 16. Законодавство, його система та систематизація
Тема 17. Правові відносини
Тема 18. Правова поведінка
Тема 19. Юридична відповідальність
Тема 20. Юридична діяльність
Тема 21. Реалізація норм права
Тема 22. Тлумачення норм права
Тема 23. Правова свідомість і правова культура
Тема 24. Правова система суспільства

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи (лекція, бесіда); *наочні методи* (презентації, ілюстрування); *практичні методи* (аналіз наукових джерел), *методи самостійної роботи* (виконання вдома завдань самостійної роботи), *методи формування пізнавальних інтересів* (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, метод діалогічного обговорення проблемної ситуації), *інтерактивні методи* (навчальні дискусії).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Повторне виконання завдань поточного контролю з метою підвищення раніше отриманої оцінки або збільшення кількості балів не допускається. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F має право повторно опанувати освітній компонент.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, в якому регламентовано процедуру розгляду порушення академічної доброчесності. Обов'язковими вимогами є: виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів; у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора; включати до академічного твору раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

Використання технологій штучного інтелекту під час виконання завдань самостійної роботи допускається за умови дотримання законодавства України, цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, та вимог внутрішніх актів Університету, зокрема, Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування висновків та пропозицій. У разі використання при виконанні творчих завдань (розв'язання ситуаційних завдань) текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання у виконаному завданні самостійної роботи із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання самостійної роботи, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує

незадовільну оцінку і повинен повторно виконати нове завдання самостійної роботи.

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки.
На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування онлайн-курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо з подальшим перезарахуванням здобутих результатів навчання як частини навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.
Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ студенти мають право оскаржувати результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 23 липня 1996 року, № 30. Ст.141.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16.12.1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ 995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 270.
4. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1990. № 3. Ст. 429.
5. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1991. № 38. Ст. 502.

Основні:

1. Загальна теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [М.В. Цвік та ін.] ; за ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Х.: Право, 2010. 583 с.
2. Загальна теорія права: підруч. / [Петришин О. В. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.В. Петришина ; редколегія: Д.В. Лук'янов, С.І. Максимов, В.С. Смородинський. Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". Х.: Право, 2025. 576 с.

Допоміжні:

1. Аллан Т. Р. С. Конституційна справедливість. Ліберальна теорія верховенства права. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 385 с.
2. Вступ до теорії правових систем : монографія / за заг. ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. К.: Юрид. думка, 2006. 432 с.

3. Гладкий С.О. Деформації правосвідомості у контексті правового самопізнання. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць.* Х.: ХНУ, 2014. № 1137. С. 22-25.
4. Гладкий С.О. Менталітет доби масового суспільства: правові аспекти в українському вимірі. *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право".* Випуск 71(3). 2022. С. 26-31.
5. Гладкий С.О. Модернізація правової системи України: соціокультурний вимір. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право.* Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2024. Вип. 17 (29). С. 32-38.
6. Гладкий С.О. Поняття правового менталітету як засіб правового самопізнання. *Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки.* К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. Вип. 65. С. 9-18.
7. Гладкий С.О. Правові поняття як засіб інтеграції професійної свідомості правника. *Art of Justice*. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2026. Вип.1(33). С. 11-18.
8. Гладкий С.О. Право в суспільстві споживання: ціннісні та психологічні аспекти. *Держава і право: Зб. наук. праць. Юрид. і політ. науки.* Вип. 89. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К. : Вид-во «Юридична думка», 2021. С. 34-43.
9. Гладкий С.О. Правовий менталітет як об'єкт правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К.: КУП, 2014. № 2. С. 14-16.
10. Гладкий С.О. Правовий нігілізм як об'єкт правового самопізнання. *Форум права : електронний науковий журнал*. Х.: ХНУВС, 2014. № 3. С. 69-73. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_3_13.pdf
11. Гладкий С.О. Правосвідомість як предметне поле та інструмент правового самопізнання. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право : збірник наукових праць.* Маріуполь: МДУ, 2013. Вип. 6. С. 10-19.
12. Гладкий С.О. Практично-орієнтоване вивчення загальної теорії права: ауторефлексивний підхід. *Держава і право: Зб. наук. праць. Юрид. науки.* Вип. 83. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2019. С. 3-14.
13. Гладкий С.О. Психологічна культура юриста в соціокультурному контексті. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право.* Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2025. Вип. 19 (31). С. 33-39.
14. Гладкий С.О. Самосвідомість як структурно-функціональне ядро правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К.: КУП, 2014. № 3. С. 13-16.
15. Гладкий С.О. Світоглядні координати правового самопізнання. *Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки.* К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. Вип. 64. С. 11-19.
16. Гладкий С.О. Склад правосвідомості у контексті правового самопізнання. *Часопис Київського університету права : Український науково-теоретичний часопис*. К.: КУП, 2014. № 1. С. 12-16.
17. Гладкий С.О. Структура самосвідомості у контексті правового самопізнання. *Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки.* К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. Вип. 66. С. 3-12.
18. Гладкий С.О. Трансформації праворозуміння у вимірі правового самопізнання. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. Серія «Право» : збірник наукових праць.* Х.: ХНУ, 2014. № 1106. С. 34-37.
19. Гьофе О. Демократія в епоху глобалізації ; пер. з нім. К.: ППС-2002, 2007. 436 с.

20. Дворкін Р. Серйозний погляд на право ; пер. з англ. К.: Основа, 2000. 519 с.
21. Жаровська І.М. Теорія держави і права як фундаментальна та світоглядна дисципліна / *Часопис Київського університету права.* 2016. № 3. С. 15-18.
22. Жук Н.А. Парламент, президент, уряд: через взаємостримування до рівноваги: монографія. Х.: Харків Юридичний, 2007. 327 с.
23. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навч. посіб. / О.Л. Копиленко [та ін.] ; МОН України. К.: Юрінком Інтер, 2008. 400 с.
24. Загальна теорія права: підруч. / за заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2016. 392 с.
25. Калиновський Ю.Ю. Правосвідомість українського суспільства: ґенеза та сучасність: монографія. Х.: Право, 2008. 288 с.
26. Кельзен Г. Чисте правознавство: Проблема справедливості ; пер. з нім. К.: Юніверс, 2004. 496 с.
27. Козюбра М.І. Взаємозв'язки між народовладдям, парламентаризмом та верховенством права: європейські стандарти і сучасні українські реалії. *Право України.* 2019. № 11. С. 83-97.
28. Колодій А.М. Принципи права України : монографія. К.: Юрінком Інтер, 1998. 208 с.
29. Оборотов Ю.Н. Традиції та оновлення у правовій сфері: питання теорії (від пізнання до розуміння права) : монографія. Одеса: Юрид. літ., 2002. 280 с.
30. Оніщенко Н.М. Методологія теорії держави і права (деякі аспекти розгляду). *Держава і право. Серія : Юридичні науки.* 2016. Вип. 71. С. 3-20.
31. Попович В.М. Теорія держави і права: концепція, праксеологія та методологія розвитку : монографія ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". К.: Юрінком Інтер, 2015. 382 с.
32. Правова культура в умовах становлення громадянського суспільства: монографія / за ред. Ю.П. Битяка, І.В. Яковюка, О.В. Петришина та ін. Х.: Право, 2007. 248 с.
33. Правосвідомість і правова культура як базові чинники державотворчого процесу в Україні : монографія / Л.М. Герасіна [та ін.]. Х.: Право, 2009. 352 с.
34. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посіб. Львів: Край, 2008. 224 с.
35. Сердюк О.В. Соціологічний підхід у сучасному правознавстві: пізнання соціальності права : монографія. Х.: Яшма, 2007. 320 с.
36. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підруч. К.: Правова єдність : Алерта, 2014. 524 с.
37. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський ; за заг. ред. О.В. Петришина. Х.: Право, 2018. 193 с.
38. Теорія держави і права : підруч. / [О. М. Бандурка та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 415 с.
39. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. / О.В. Зайчук [та ін.] ; ред. О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. К.: Юрінком Інтер, 2008. 688 с.
40. Тимошенко В.І. Правова держава (теоретико-історичне дослідження). К.: Наук. думка, 1994. 132 с.
41. Фуллер Лон Л. Мораль права ; пер. з англ. К.: Сфера, 1999. 232 с.
42. Харт Х. Л. А. Концепція права ; пер. з англ. К.: Сфера, 1998. 236 с.
43. Цимбалюк М.М. Онтологія правосвідомості : Теорія та реальність : монографія. К.: Атіка, 2008. 288 с.
44. Циппеліус Р. Юридична методологія ; пер. з нім. К.: Реферат, 2004. 176 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: http://www.rada.gov.ua

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: http://www.nbuv.gov.ua 3. Національна парламентська бібліотека України. URL: http://www.catalogue.nplu.org	
Реквізити затвердження	Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від «01» вересня 2026 року № 1

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти D8ПР_бд_11 *(1 семестр – залік)*

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на практ. заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	
Тема 1. Предмет і метод теорії держави і права	1	3	1		5
Тема 2. Походження держави і права	1	3	1		5
Тема 3. Поняття і функції держави	1	3	1		5
Тема 4. Форма держави	1	3	1		5
Тема 5. Механізм держави	1	3	1		5
Тема 6. Держава та особа	1	3	1		5
Тема 7. Громадянське суспільство, політична система і держава	1	3	1		5
Тема 8. Демократична держава. Правова держава. Соціальна держава	1	3	1		5
Тема 9. Поняття і сутність права	1	3	1		5
Тема 10. Правове регулювання суспільних відносин	1	3	1		5
Тема 11. Формування права та його джерела	1	3	1		5
Тема 12. Принципи права	1	3	1		5
Тема 13. Норми права	1	3	1		5
Тема 14. Нормативно-правові акти	1	3	1	30	35
Всього	**14**	**42**	**14**	**30**	**100**
Разом					**100**

Денна форма здобуття освіти D8ПР_бд_11 *(2 семестр – екзамен)*

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на практ. заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	
Тема 15. Система права	1	3	1		5
Тема 16. Законодавство, його система та систематизація	1	3	1		5
Тема 17. Правові відносини	1	3	1		5
Тема 18. Правова поведінка	1	3	1		5
Тема 19. Юридична відповідальність	1	3	1		5
Тема 20. Юридична діяльність	1	3	1		5
Тема 21. Реалізація норм права	1	3	1		5
Тема 22. Тлумачення норм права	1	3	1		5
Тема 23. Правова свідомість і правова культура	1	3	1		5
Тема 24. Правова система суспільства	1	3	1	30	35
Всього	**10**	**30**	**10**	**30**	**80**
Екзамен					**20**
Разом					**100**

Заочна форма здобуття освіти D8ПР_бз_11 *(2 семестр – екзамен)*

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту	Опитування і виконання завдань на практ. заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання ауд. контр. роботи	
Тема 1. Предмет і метод теорії держави і права	1	-	1		1
Тема 2. Походження держави і права		-			1
Тема 3. Поняття і функції держави		3			3

Тема 4. Форма держави	1	3	1		3
Тема 5. Механізм держави		3			4
Тема 6. Держава та особа		-			1
Тема 7. Громадянське суспільство, політична система і держава	1	-	1		1
Тема 8. Демократична держава. Правова держава. Соціальна держава		-			
Тема 9. Поняття і сутність права		-			1
Тема 10. Правове регулювання суспільних відносин	1	3	1		3
Тема 11. Формування права та його джерела		-			1
Тема 12. Принципи права		-			1
Тема 13. Норми права	1	3	1		3
Тема 14. Нормативно-правові акти		3			4
Тема 15. Система права		3			4
Тема 16. Законодавство, його система та систематизація	1	-	1		1
Тема 17. Правові відносини		3			4
Тема 18. Правова поведінка		3			3
Тема 19. Юридична відповідальність	1	3	1		3
Тема 20. Юридична діяльність		-			1
Тема 21. Реалізація норм права		-			1
Тема 22. Тлумачення норм права	1	-	1		1
Тема 23. Правова свідомість і правова культура		-			1
Тема 24. Правова система суспільства		3	1		4
Контрольна робота				30	**30**
Всього	**8**	**33**	**9**	**30**	**80**
Екзамен					**20**
Разом					**100**

1. Ведення конспекту (0-1 бал)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Демонструє достатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (повне відображення в конспекті основних положень теми і наявність ознак їх аналітичного опрацювання – виділення ключових понять, створення

	опорних схем тощо).
0	Демонструє недостатній рівень засвоєння програмного змісту теми навчальної дисципліни (неповне відображення в конспекті ключових положень теми і відсутність ознак їх аналітичного опрацювання).

2. Опитування і виконання завдань на практичних заняттях (0-3 бала)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Вільно та вичерпно відповідає на поставлене запитання.
2	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Потребує навідних питань задля того, щоб сформувати основну відповідь. Відповідь містить помилки та/або дуже лаконічна
1	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання. Має значні труднощі з відповіддю, допускає багато помилок або грубі помилки.
0	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання, адже відповідь відсутня

3. Виконання завдань самостійної роботи (0-1 бал).

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	На достатньому рівні – здобувач демонструє належні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи (глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність його викладу, аргументоване обґрунтування тверджень, повне розкриття змісту теоретичних питань).
0	На недостатньому рівні – здобувач демонструє відсутність знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, припускається численних або грубих помилок.

4. Розв'язання тестів
денна форма здобуття освіти
(0-30 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
23-30	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
15-22	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
7-17	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0-6	Неможливо встановити рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

5. Виконання контрольної роботи
заочна форма здобуття освіти
(0-30 балів)

Шкала та критерії та оцінювання

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання 1	1-8 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	9-15 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчить про належне осмислення матеріалу. Відповідь на питання стилістично та граматично правильна, засвідчує сформовані знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання.
Максимальна кількість балів	15 балів	
Теоретичне питання 2	1-8 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	9-15 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчить про належне осмислення матеріалу. Відповідь на питання стилістично та граматично правильна, засвідчує сформовані знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання.
Максимальна кількість балів	15 балів	
Всього	30 балів	

6. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом:
- 1 семестр – залік *(для денної форми здобуття освіти)*;
- 2 семестр – екзамен *(для денної та заочної форми здобуття освіти)*.

Шкала та критерії та оцінювання екзамену *(0-20 балів)*

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне питання*	19 - 20	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади, демонструє знання історичних закономірностей, формулює ідеї, концепції. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів
		Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами

	16 - 18	самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. Здобувач демонструє достатньо високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	11- 15	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами; демонструє обмежену здатність формулювати ідеї та концепції. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	6 - 10	Здобувач вищої освіти в загальній формі орієнтується в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади. Здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	1 - 5	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять; не демонструє розуміння цінностей демократичного ладу. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

*екзамен складається з 3 теоретичних питань; кожне питання оцінюється за 20 бальною шкалою; підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне .